

Opstandelsesgudstjeneste 2. påskedag i Tyvelse Kirke

Præludium

Velkomst:

Velkommen til denne tidlige påske gudstjeneste. Dejligt at I havde lyst til at stå op så tidligt. For mig betyder denne tidlige gudstjeneste noget helt særligt. Der er en stemning denne morgen, som ikke opleves på noget andet tidspunkt af dagen og året.

Vi skal høre om vandringen til Emmaus. Men først skal vi synge salme 754: Se, nu stiger solen

Læsning

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas: Samme dag var to af disciplene på vej til en landsby, som ligger tres stadier fra Jerusalem og hedder Emmaus; de talte med hinanden om alt det, som var sket. Og det skete, mens de gik og talte sammen og drøftede det indbyrdes, kom Jesus selv og slog følge med dem. Men deres øjne holdtes til, så de ikke genkendte ham. Han spurgte dem: »Hvad er det, I går og drøfter med hinanden?« De standsede og så bedrøvede ud, og den ene af dem, Kleofas hed han, svarede: »Er du den eneste tilrejsende i Jerusalem, der ikke ved, hvad der er sket i byen i disse dage?« »Hvad da?« spurgte han. De svarede: »Det med Jesus fra Nazaret, som var en profet, mægtig i gerning og ord over for Gud og hele folket – hvordan vore ypperstepræster og rådsherrer har udleveret ham til dødsstraf og korsfæstet ham. Og vi havde håbet, at det var ham, der skulle forløse Israel. Men til alt dette kommer, at det i dag er tredje dag, siden det skete. Og nu har nogle af kvinderne iblandt os forfærdet os; de var tidligt i morges ude ved graven, men fandt ikke hans legeme og kom tilbage og fortalte, at de i et syn havde set engle, som sagde, at han lever. Nogle af dem, der er sammen med os, gik så ud til graven og fandt det sådan, som kvinderne havde sagt, men ham selv så de ikke.« Da sagde han til dem: »I uforstandige, så tungnemme til at tro på alt det, profeterne har talt. Skulle Kristus ikke lide dette og gå ind til sin herlighed?« Og han begyndte med Moses og alle profeterne og udlagde for dem, hvad der stod om ham i alle Skrifterne. De var næsten fremme ved den landsby, de var på vej til, og Jesus lod, som om han ville gå videre. Men de holdt ham tilbage og sagde: »Bliv hos os! Det er snart aften, og dagen er allerede gået på hæld.« Så gik han med ind for at blive hos dem. Og mens han sad til bords sammen med dem, tog han brødet, velsignede og brød det og gav dem det. Da åbnedes deres øjne, og de genkendte ham; men så blev han usynlig for dem. De sagde til hinanden: »Brændte vore hjerter ikke i os, mens han talte til os på vejen og åbnede Skrifterne for os?« Og de brød op med det samme og vendte tilbage til Jerusalem, hvor de fandt de elleve og alle de andre forsamlet, som sagde: »Herren er virkelig opstået, og han er set af Simon.« Selv fortalte de, hvad der var sket på vejen, og hvordan de havde genkendt ham, da han brød brødet.

[Lukasevangeliet 24,13-35](#)

Amen

Refleksion:

Det er en fantastisk beretning. Jeg kan se det for mig: to af Jesus' venner, hans disciple er ude at gå. De er ulykkelige og udtrykker deres sorg over Jesus' forfærdelige død. Han, som de troede skulle redde verden, var blevet slået ihjel af magthaverne!

Og hvad var det for noget kvinderne gik rundt og sagde: at de havde set ham. Det var da noget mærkeligt noget!

Og så møder de et menneske, som straks fortæller dem den rette sammenhæng og hvordan det hele forholder sig.

Da de når frem til bestemmelsesstedet og han vil gå videre, vil de have ham til at blive. Før var de utrygge, ulykkelige og sorgfulde over – ikke alene at have mistet en ven – men også en leder. De havde slet og ret mistet orienteringen.

Men da den fremmede – Jesus slår følge med dem, genvinder de fatningen, roen, orienteringen.

Jesus giver dem tryghed. Han følger og leder dem på deres vandring. Derfor beder de ham om at blive.

Deres vandring er en pilgrimsvandring. En vandring med Jesus. En vandring, i ydre og indre forstand, som leder dem til det ydre bestemmelsessted: Emmaus og det indre: Jesus' opstandelse.

Amen

Salme 192: Hil dig, frelser og forsoner

Læsning

Emmausvandringen har digteren: Jørgen Gustava Brandt skrevet et digt – en sang om. Det/den vil jeg læse for jer:

*Der gik de to og drøfted deres viden
– på vej til Emmaus, en lille by –
om rygterne fra samme morgengry
og alt, der skete for to dage siden*

*De talte om ham, mesteren, den kære.
– På egnen, hvor de gik, var intet sært.
Alt var almindeligt, så hverdagsnært,
som netop skæret fra Guds lys kan være.*

*Omkring dem breder dagen sig og hviler
på kornets trygge hav af gylden blund.
– Men deres tanker kredser denne stund,
og smerteligt cikadesangen filer.*

*For her er sorgen ganske nær i tiden,
så oprørt af tvivlrådig tro, så svag,
som føler de på denne tredje dag
forjættelsernes flove sammenskriden.*

*Thi han forkyndte sit begyndte rige,
hvor alt er åbenhed.
– Natur og tegn tar del og er til stede,
som en egn med fredens fest.
Og folkets børn er lige.*

*Fortroligt kom han ud til deres brønde;
han gav sig hen til mennesker, som ven
og lærer blandt dem, kvinder,
børn og mænd
ved sø og bjerg, imellem tårn og rønne.
Gudsriget i hans ord har de fortolket
som Jødefolkets nye herlighed.
I Jesus så de Herrens kærlighed,
den salvede, der skulle udfri folket.*

*Men nu er alt forvirring, intet givet.
Han som var levende led korsets død,
– og vi, der overlever, dør i nød
for mod til virkeligt at leve livet.*

Salme 236: Påskeblomst, hvad vil du her?

Læsning

*Omkring dem går Guds dag i farvers toner.
Et vandløb stråler yderst med et hjul.
Ved stiens drejning løftes ud af skjul
en høj af lysende olivenkroner.*

*Her mærker de med et en fremmeds nærhed
Men deres blik er dækket, indadvendt,
de ser i manden blot en ubekendt
og aner ikke, hvem der går så nær ved.*

*Så spørger han dem – og de kan fornemme,
på hjertets sted en brand, en særlig glød,
som fødes talen i dem selv – der lød
en egen myndig mildhed i hans stemme:*

*– Hvad går I to og taler om, så triste?
– Om det, der skete i Jerusalem!
Han spurgte dem: – Hvad da?*

Han undred dem, den fremmede, tænk, at han intet vidste!

*Nu gentog han profeters ord og talte,
som ville han genrejse deres mod
og stemme livets sang i deres blod,
mens fjernt et hjul i lutter stilhed malte.*

*– Men bør Messias ikke lide dette?
Og siden indgå til sin herlighed?
Han soner verdens synd i kærlighed*

og modstandsløst, som gamle kan berette!

*Det var af skriftens kildevæld, han øste,
han åbnede sit folks religion
og viste dem en ny situation,
den legemlige offerdød forløste.*

*De gik og hørte på ham og blev så tyste. Dér druknede epokens ønskedrøm
i nøgternhedens helligklare strøm.
I hørelsen stod Jesus ord og lyste.*

Fadervor

Velsignelse

Salme 241: Tag det sorte kors fra graven

...

Vandring:

Indledning.

Velkommen til en meget tidlig pilgrimsvandring i Tyvelse. Der vil være to stop på turen. Temaet for vandringen er også vandringen til Emmaus, men jeg kommer også til at læse andre tekster. Jeg vil bede jer om at samle en sten op på vejen og lægge den ved kirken, når vi kommer tilbage.

Læsning:

*Det hverdagsnære i den sene stilhed
kom, synsk og tydeligt som rige tegn,
til syne i den læselige egn,
velsignet af en vågen stadig mildhed.*

Han rørte sorgens rødder, helt ved bunden;

*af dæmren mellem dejlig skabelse
og dunkel intetheds fortabelse
steg troens lys og sorgen var forsvunden.*

*Et vristet træ, en knortet gammel stamme,
en kløft, en bro, et møllehjul – og mer,
på åsen hyrden med sin flok, de ser
det skinnende i bratte klippers ramme.*

*Og kvist ved kvist står unge træer som kærtegn. Om om end flygtigt, som et liv forgår,
har de dog del i alt med deres år,
og dagens hændelse er fuld af jærtegn.*

Nu skal vi synge:

Salme 234: Som forårssolen morgenrød

Bøn: "Vis os din vej og giv os mod til at gå den" (Birgitta af Vadstena)

Lad os gå...

Pause 1:

Jeg tænkte, at vi var nødt til at holde pause i denne skønne engdal. Den får mig til at tænke på Davids salme nr. 23:

*Herren er min hyrde, jeg lider ingen nød,
han lader mig ligge i grønne enge,
han leder mig til det stille vand.*

*Han giver mig kraft på ny,
han leder mig ad rette stier
for sit navns skyld.*

*Selv om jeg går i mørkets dal,
frygter jeg intet ondt,*

*for du er hos mig,
din stok og din stav er min trøst.*

*Du dækker bord for mig
for øjnene af mine fjender.
Du salver mit hoved med olie,
mit bæger er fyldt til overflod.*

*Godhed og troskab følger mig,
så længe jeg lever,
og jeg skal bo i Herrens hus
alle mine dage.*

Jeg vil lige bede jer om at tænke over pilgrimmens nøgleord. Normalt er der syv men nu har jeg tilføjet to, som krigen i Ukraine har fået mig til at tænke over. Jeg siger dem lige, så kan I tænke over dem til den næste pause.

*Langsomhed
Bekymringsløshed
Håb
Frihed
Fred
Enkelthed
Fællesskab
Stilhed
Spiritualitet/åndelighed*

Bøn:

Du er vores medvandrer

*Jesus Kristus,
du, som hele tiden vandrede i bjerge og på sletter,
i ørkenen og ved søen,
i landsbyer og byer;*

*du, som delte alt med os
under din vandring på jorden;
tak, fordi du nu er vores medvandrer og deler vores pilgrimsfærd.
I Jesu Kristi navn.
Amen
(Hans-Erik Lindström, Den lille Pilgrimsbog)*

Salme 19: Spænd over os...

Lad os gå i stilhed...

Pause 2:

Har I tænkt over ordene?

Lige nu betyder "fred" mest for mig. Det har helt sikkert en klar sammenhæng med verdenssituationen lige nu at gøre: den manglende fred = krig.

Påskens og lidelseshistorien har mere end nogensinde paralleller til den virkelighed krigen i Europa har skabt. Hele det utrolige drama påskens er giver mere mening end nogensinde.

Læsning:

*En glædens spire har de dér fornummet,
en henrykt lykkestrøm i alt,
den korte fuglestund, før mørket faldt,
balsamisk rislende, et håb i rummet.*

*Lidt fremme ulmer tegl af byens tage,
og arnerøgen stiger fra et hus,
de er nu ganske nær ved Emmaus.
Da vil han gå – de kalder ham tilbage.*

– Kom med os, fremmede, for dagen hælder,

*og vær hos os i denne aftenstund!
For dine ord har rørt ved hjertets grund,
det vederkvæger os, hvad du fortæller.*

*Så går han med. Men bænket nu derinde
ser de, at han, der bryder deres brød,
er Jesus selv, så nær i deres nød.
Og i det samme ser de ham forsvinde.*

*Straks rejste de sig for igen at vandre
den lange vej op til Jerusalem,
fandt deres fæller dér, fortalte dem
hvad der var sket. Og han var set af andre.*

*Han kom, fuldt legemlig, til sine venner
i disse dæmrings-tiders udsathed,
før på Betania han foer afsted
mod himlen – signende med sine hænder.*

Salme 121

*Valfartssang. Jeg løfter mine øjne mod bjergene, hvorfra kommer min hjælp?
Min hjælp kommer fra Herren, himlens og jordens skaber.*

*Han lader ikke din fod vakle, han, som bevarer dig, falder ikke i søvn.
Han, som bevarer Israel, falder ikke i søvn, han sover ikke.
Herren bevarer dig, Herren er din skygge ved din højre side.
Om dagen stikker solen dig ikke, månen ikke om natten.
Herren bevare dig mod alt ondt, han bevare dit liv.*

Herren bevare din udgang og din indgang fra nu af og til evig tid.

Amen.

Bøn:

*Gud, jeg kalder på dig.
Hjælp mig at bede
og samle mine tanker til dig.
Jeg kan ikke selv.
I mig er der mørkt,
men hos dig er der lys.
Jeg er ensom,
men du forlader mig ikke.
Jeg er modløs,
men hos dig er der hjælp.
Jeg er urolig,
men hos dig er der fred.
I mig er der bitterhed,
men i dig er der tålmodighed.
Jeg forstår ikke dine veje,
men du ved vej for mig.*

*Fader i Himlen!
Tak for nattens hvile
og for den nye dag.
Tak for al din godhed
og trofasthed i mit liv indtil nu.
Du har ofte været god imod mig,
giv mig styrke og udholdenhed
til også at tage imod det svære af din hånd.
Du lægger ikke mere på mig,
end jeg kan bære.
Du lader alle ting
tjene til bedste for dine børn.*

*Herre,
hvad denne dag end skal bringe:
Dit hellige navn være lovet*

Amen.

Salme 784: Altid frejdig...

Pause 3. afslutning:

Jeg vil bede jer lægge stenene udenfor kirken.

Læsning:

*Hvad tænker vi? Kan man forstå at leve?
Det sande menneske led korsets død.
– Og vi, der overlever, dør i nød
for råd og mod til virkeligt at leve.*

*Almægtig, skjult for altet, i det høje,
ufattelig, hinsides tid og rum
er Gud. Og Gud var nådig, Gud var grum.
Men vi ser på Gud, ser Guds øje.*

*For Gud er én og hel, i alt og alle
tilstedeværelsens mysterium,
Hans kraft i rytmen fra det åbne rum.
Han sendte os jo ånden, lod os kalde!*

*Og livet – det er aldrig som vi tænker.
På vej til Emmaus, der vandrer vi
endnu – og farer vild på velkendt sti...
Men alt er sket. Gud løste vores lænker.
(Forklaring: han døde for vores synders skyld)*

Refleksion: Denne sang om Emmaus viser, hvad Jesus' død og opstandelse betød for hans disciple – og for os.

Og det håber jeg også at gudstjenesten og vandringen har: at vi har noget at håbe på. At der er lys i mørket! Ro i desperationen. Tro midt i fortvivlelsen!

Og først og fremmest: kærlighed. Vandringen til Emmaus er en fortælling om kærlighed: Disciplene har mistet en elsket leder og Jesus' kærlighed til dem viser sig i hans følgeskab med dem og at han "åbner" deres øjne – giver sig til kende. Det giver dem tro, håb og kærlighed.

Nadver:

Vor Herre Jesus Kristus tog i den nat, da han blev forrådt et brød, takkede og brød det. Gav sine disciple det og sagde: "Tag det og spis det; dette er mit legeme, som gives for jer. Gør dette til ihukommelse af mig."

Ligeså tog han også bægeret efter måltidet, takkede, gav dem det og sagde:

"Drik alle heraf; dette bæger er den nye pagt ved mit blod, som ugydes for jer til syndernes forladelse. Gør dette, hver gang i drikker det, til ihukommelse af mig,"

Uddeling

Den korsfæstede og opstandne frelser, Vor Herre Jesus Kristus, som nu har givet jer sit hellige legeme og blod, hvormed han har gjort fyldest for alle jeres synder, han styrke og opholde jer derved i en sand tro til det evige liv!

Bøn:

Bøn:

*Vejen er din, men jeg går den
Vær hos mig, Gud,
når jeg vandrer gennem det liv
du forandrer.
Lov mig, at hver gang jeg mister mit sted
er du med.*

*Hvor skal jeg gå hen?
Giv mig retning!
Kald på mig, hvisk gennem andre:
Her skal du virke og vandre
Vis mig min næste,
der græder og ler:
Jeg er her.*

*Vejen er min
jeg skal gå den.
Vær hos mig, Gud,
når jeg træder
ind i det ukendtes steder
Giv mig en skæbne,
der læger mit sår
mens jeg går.
Vejen er mig.
Tør jeg gå den?
Vær hos mig, Gud, så jeg finder
Fodfæste, hvis jeg forsvinder
Spred du dit vingefangs rolige vej
under mig.
Amen.*

Velsignelsesbøn:

**Herren være foran dig
For at vise dig den rette vej.
Herren være ved siden af dig
For at følge dig på vejen.**

Herren være bag dig

For at holde din ryg fri.

**Herren være under dig
For at gribe dig, når du falder.**

**Herren være omkring dig
For at værne dig mod det onde.**

**Herren være inde i dig,
For at fylde dig med sin ånd.**

**Herren være over dig
For at velsigne dig.**

**Så vær du velsignet af
Gud, Fader, Søn og Helligånd.**

Amen

Salme/sang: Må din vej gå dig i møde:

Må din vej gå dig i møde,
og må vinden være dig en ven,
og må solen varme blidt din kind,
og må regnen vande mildt din jord,
indtil vi ses igen,
må Gud holde, holde dig - i sin hånd.

